

ARBEIDSRAPPORT M 1101

Mette Rye

**MERKOSTNAD I PRIVAT SEKTOR I SONE
1A OG 4A ETTER OMLEGGING AV
DIFFERENSIERT ARBEIDSGIVERAVGIFT**

Estimat for 2011

Mette Rye

Merkostnad i privat sektor i sone 1a og 4a etter
omlegging av differensiert arbeidsgiveravgift

Estimat for 2011

Arbeidsrapport M 1101

ISSN: 0803-9259

Møreforskning Molde AS
Mars 2011

Tittel	Merkostnad i privat sektor i sone 1a og 4a etter omlegging av differensiert arbeidsgiveravgift. Estimat for 2011
Forfatter(e)	Mette Rye
Rapport nr	M 1101
Prosjektnr.	2320
Prosjektnavn:	Kostnadsøkning ny ordning for differensiert arbeidsgiveravgift 2011-2013
Prosjektleder	Mette Rye
Finansieringskilde	Kommunal- og regionaldepartementet
Rapporten kan bestilles fra:	Høgskolen i Molde, biblioteket, Boks 2110, 6402 MOLDE: Tlf.: 71 21 41 61, Faks: 71 21 41 60, epost: biblioteket@himolde.no – www.himolde.no
Sider:	17
Pris:	Kr 50,-
ISSN	0803-9259

Sammendrag

Fra og med 2007 er det endret lokaliseringskriterium for differensiert arbeidsgiveravgift ved at fordelen følger virksomhetens adresse i stedet for arbeidstakers bostedsadresse. Den enkelte kommune blir kompensert etter denne nye regelen. Den totale kompensasjonen skal imidlertid gjelde gammel ordning dvs. etter bostedsadresse, og differansen kalles rest-beløpet, som fordeles av KRD. Finansdepartementets beregninger av den samlede avgiftsfordelen er basert på 2006-tall som er framført, noe som vil gi noe avvik fra våre beregninger som er basert på oppdaterte tall dvs. siste tilgjengelige lønns- og trekkoppgavetall fra 2009.

I rapporten beskrives gjeldende regler som bakgrunn for beregningene. I kap 3 vises beregninger av fylkesfordelt kostnadsøkning og størrelse på restpotten. I kap 4 er det gitt et anslag for kommunefordelt kostnadsøkning.

Forord

Møreforsking Molde har estimert kostnadsøkning i 2011 i privat sektor for de kommuner der en ikke fullt ut gjeninnførte gammel ordning med differensiert arbeidsgiveravgift. Beregningene gjelder kommuner i sone 4a og 1a.

Rapporten er utarbeidet av Mette Rye. Grunnlagsdata er framskaffet av Statistisk Sentralbyrå.

Møreforsking Molde

Mars 2011

Arild Hervik
forskningsleder

Innhold

1	Innledning.....	6
2	Beskrivelse og bearbeiding av data	7
2.1	Regler knyttet til virksomhetsadresse og arbeidsgiveravgift	8
2.2	Justering for næringer utenfor EØSavtalen.....	9
2.3	Justering for bagatellmessig støtte i sone 1a	10
2.4	Transportnæringene.....	10
2.5	Det som ikke er beregnet	11
2.6	Berørte kommunesammenslåinger	12
2.7	Justering for lønns- og sysselsettingsvekst.....	12
2.8	Endringen i grunnlagstallene siste år	12
3	Beregnet fylkesfordelt kostnadsøkning.....	14
3.1	Restpotten: Differansen mellom kompensasjon etter arbeidssted og bosted...	14
4	Et anslag på kommunefordelt kostnadsøkning	16

1 INNLEDNING

Møreforsking Molde AS har i denne rapporten estimert kostnadsøkning i 2011 i privat sektor fordelt etter arbeidssted for de kommuner der en ikke fullt ut gjeninnførte gammel ordning med differensiert arbeidsgiveravgift. Kompensasjonen i privat sektor for 2011 etter bosted er av finansdepartementet beregnet til kr 696,3 millioner kroner. Kompensasjon i offentlig sektor beregnes av kommunal og regionaldepartementet (KRD).

Våre beregninger gjelder følgende kommuner:

Sone 4a (sats 7,9 pst.):

- Troms: Tromsø.
- Nordland: Bodø.

Disse kommunene hadde tidligere en sats 5,1%. dvs. kostnadsøkning ut over bagatellstøtte/fribeløp på 2,8%

Sone 1a (sats 10,6 pst. innenfor et [fribeløp](#), deretter 14,1pst.):

- Nord-Trøndelag fylke: Frosta, Leksvik
- Sør-Trøndelag fylke: Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland.
- Møre og Romsdal fylke: Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven.
- Sogn og Fjordane fylke: Flora, Førde, Sogndal.
- Hordaland fylke: Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo.
- Rogaland fylke: Sauda, Vindafjord, Finnøy.
- Vest-Agder fylke: Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal.
- Aust-Agder fylke: Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland.
- Telemark fylke: Drangedal, Nome, Hjartdal.
- Buskerud fylke: Sigdal, Rollag.
- Oppland fylke: Gausdal, Søndre Land, Nordre Land.
- Hedmark fylke: Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot

Disse kommunene hadde tidligere en sats 10,6% dvs. kostnadsøkning ut over bagatellstøtte/fribeløp på 3,5%

Fra og med 2007 er det endret lokaliseringskriterium for differensiert arbeidsgiveravgift ved at fordelingen følger virksomhetens adresse i stedet for arbeidstakers bostedsadresse. Den enkelte kommune blir kompensert etter denne nye regelen. Den totale kompensasjonen skal imidlertid gjelde gammel ordning dvs. etter bostedsadresse, og differansen kalles restbeløpet, som fordeles av KRD. Finansdepartementets beregninger av den samlede avgiftsfordelen er basert på 2006-tall som er framført, noe som vil gi noe avvik fra våre beregninger som er basert på oppdaterte tall dvs. siste tilgjengelige lønns- og trekkoppgavetall fra 2009. En ren fremføring justert for lønns- og sysselsettingsvekst vil ikke fange opp strukturendringer og endringer i registrerte bedrifter inn og ut av de ulike soner. I makro vil dette være et mindre problem enn ned på kommune-/fylkeskommunenivå.

2 BESKRIVELSE OG BEARBEIDING AV DATA

For å beregne kostnadsøkning etter virksomhetsadresse har vi bestilt data fra Statistisk sentralbyrå (SSB) fordelt etter virksomhetsadresse. Datakilden er uttrekk av lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO), påkoplede informasjon fra arbeidsgiver- og arbeidstake-registeret (AA-register). Grunnlaget for arbeidsgiveravgift kommer fra LTO, og gjennom AA-registeret får vi næringskode og arbeidsstedskommune. LTO-tallene er koplet mot AA-registeret for å kunne trekke ut de næringer som ikke fikk kostnadsøkning siden de ikke er en del av EØS avtalen (beholder opprinnelig ordning med lav sats), og fribeløpet pr. foretak som skyldes regelen om bagatellmessig støtte. Det er grunnlag ut over dette som genererer kompensasjon.

SSB ønsker å presisere at datagrunnlaget er utarbeidet fra tilgjengelige datakilder, og at denne informasjonen er brukt slik det er innrapportert/registrert i registrene. Det er altså ikke gjort noen videre kontroller på hvor korrekte tallene måtte være fra kommune til kommune mht beløp eller om foretak faktisk tilhører eller har virksomhet i kommunen, eller hvilken endring det er fra tidligere år. Arbeidsstedskommune defineres som kommunen hvor bedriften fysisk ligger - dersom det er registrert slik det skal gjøres. Kilden her er AA-registeret, og det er derfor kun lønnsforhold med match etter personnummer på AA-registeret som kan fordeles etter arbeidsstedskommune.

Dataene for beregning av kostnad/kompensasjon for 2011 har utgangspunkt LTO tall for 2009 og disse fremskrives så til 2011 gjennom å justere for lønns- og sysselsettingsvekst tilsvarende statsbudsjettets prognoser for dette.

For sone 1a er det dermed kun sum lønn og godtgjørelser per foretak som overstiger grensen for bagatellmessig støtte – også kalt fribeløpet (dvs mer enn 15,1 mill. kroner) som det skal betales full (14,1%) arbeidsgiveravgift på og som danner grunnlag for kompensasjon. For sone 4a er det all lønn og godtgjørelser som danner grunnlag for kompensasjon.

Utgangspunktet i sone 1a er dermed arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget etter virksomhetsadresse fratrukket fribeløpene på foretakene registrert i de aktuelle kommunene. Det er kun anledning til et fratrekk pr. foretak, dvs. pr. juridiske enhet. For eksempel vil alle aksjeselskapene i et konsern kunne beregne hvert sitt fribeløp i form av redusert arbeidsgiveravgift. Ved avdelinger/filialer og andre underenheter som ikke er egne juridiske personer, fordeler SSB fribeløpet mellom enhetene. Den relative andel enheten utgjør av foretakets totale kostnader knyttet til lønn- og godtgjørelser, ligger til grunn for fordeling av fribeløpet.

LTO er av de mest gjennomkontrollerte data som finnes i norsk statistikk siden det dreier seg om lønn og godtgjørelser, med minst fire kontroller av alle oppgaver. Men i all statistikk finnes feilkilder. Den største feilkilden i denne sammenhengen der fordeling mellom kommunene står sentralt, er feil/manglende registrering av foretakenes virksomhetsadresse i AA-registeret. Det kan virke som det er en del variasjoner fra år til år i hvordan bedriftene registrerer virksomhetsadresse i A/A registeret, der dette kan variere mellom kommuner. Dette kan skyldes at foretakene har avdelinger i ulike kommuner og selv om hver under-

avdeling i hht regelverket skal registreres som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift, kan dette tolkes litt forskjellig fra år til år av virksomheten.

Det har i sum vært et fall i registrert arbeidsgiveravgiftsgrunnlag fra 2008 til 2009 som skyldes et fall i sone 4a på 1,2%. I sone 1a har veksten kun vært på 1,2%. Når en legger til anslag på lønns- og sysselsettingsvekst viser anslaget på kostnadsøkning etter arbeidssted en svak vekst, dvs på 1,9 millioner kroner, eller 0,3%.

2.1 Regler knyttet til virksomhetsadresse og arbeidsgiveravgift

Registreringsreglene er nedfelt i Enhetsregisterloven (lov av 3. juni 1994 nr. 15) og forskrift av 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer i Enhetsregisteret. Utgangspunktet er at en virksomhet skal registreres der den utøves.

I de tilfeller der et foretak driver virksomhet i forskjellige geografiske områder (eller innen ulike næringer) skal hver enkelt virksomhet registreres som en enhet/underenhet i det aktuelle området. Det er viktig at dette blir riktig i forhold til beregning av arbeidsgiveravgift og kompensasjon.

Det er behov for å forhindre uønskede tilpasninger til lokaliseringskriteriet når det gjelder arbeidsutleie. Virksomheter kan utnytte ordningen med sonefastsettelse etter registreringsadresse for å spare arbeidsgiveravgift.

I stortingets skattevedtak for 2011 står det bl.a:

§ 1 Soneplassering

Arbeidsgiveravgift beregnes etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet. Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert.

En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge folkeregisteret.

Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone enn der virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres, benyttes likevel satsen i sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønnskostnadene som knytter seg til dette arbeidet.

Det samme gjelder ved arbeidsutleie, dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av avgiftsterminen. Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra

en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

Dette betyr at ved arbeidsutleie eller ambulerende virksomhet slik som bygg- og anleggsvirksomhet, vil en beregne den satsen på arbeidsgiveravgift der prosjektet utføres dersom arbeidstakeren jobber der i til sammen mer enn 50% av sin arbeidstid i den avgiftsterminen. Hvis for eksempel en anleggsbedrift har en ansatt i 100% stilling som jobber i Hammerfest i mer enn en måned, vil en slippe å betale arbeidsgiveravgift for denne arbeideren i denne måneden siden satsen i Finnmark er null. Det vil i noen sammenhenger være et sterkt incentiv til avgiftsplanlegging.

Tidligere fulgte differensiert arbeidsgiveravgift arbeidstakerens bostedsadresse, og folkeregisteret følger opp dersom noen ikke melder flytting i tide. Når det gjelder bedrifter virker ikke denne oppfølgingen å være like tett mht å melde flytting av virksomhet. Det er grunn til å tro at problemet med feil registrering er større ved beregning på kommunenivå enn på fylkesnivå. Arbeidsgiverkontrollene som utføres ved de lokale skatteoppkreverkontorene kan for eksempel kontrollere dette da de har nødvendig lokalkunnskap til å gjennomføre slike kontroller. Kontrollene bør økes på dette området.

2.2 Justering for næringer utenfor EØSavtalen

Følgende næringer skal ikke kompenseres da de beholder lav sats som følge av at de ikke inngår i EØS avtalen. Dette gjelder i hovedsak primærnæringer og relaterte næringer*:

- 01.1 – 01.3 Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
- 01.4 Husdyrhold
- 01.5 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
- 01.6 Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
- 01.7 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
- 02.1 – 02.3 Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
- 02.40 Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
- 03.11 – 03.12 Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
- 03.21 – 03.22 Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
- 10.11 – 10.13 Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfekjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfeverer
- 10.20 Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
- 10.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
- 10.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
- 10.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
- 10.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
- 10.85 Produksjon av ferdigmat
- 10.9 Produksjon av fôrvarer
- 46.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
- 46.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10-39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)
- 46.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
- 46.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
- 46.381 Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
- 50.202 Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
- 52.10 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer, hvor virksomheten er begrenset til å omfatte

produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.

* Næringskoder følger NOS Standard for næringsgruppering.

For foretak med blandet virksomhet og et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av denne bestemmelsen og annen type virksomhet, kan arbeidsgiver kreve at avgiften beregnes etter satsene for den del av virksomheten som omfattes av denne bestemmelsen.

Vi kan ikke trekke ut blandet virksomhet (jfr. punktet om regler det ikke er tatt hensyn til).

2.3 Justering for bagatellmessig støtte i sone 1a

Registertallene er fratrukket bagatellmessig støtte som i hht EU's konkurranseregelverk er definert som 200.000 Euro over tre regnskapsår. I statsbudsjettet er dette beregnet å utgjøre 530 000 kroner per år dvs en Eurokurs på kr 7,95. Det betyr at foretak i sone 1a kan beholde den opprinnelige satsen på 10,6% arbeidsgiveravgift inntil denne fordelen utgjør 530 000 kroner. Omregnet til arbeidsgiveravgiftsgrunnlag, betyr det at de kan beholde lav sats inntil sum lønn og godtgjørelser utgjør 15 142 857 kroner. Deretter skal de betale den fulle satsen på 14,1%.

Det er kun anledning til ett fratrekk pr. foretak, dvs. den juridiske enhet. Alle aksjeselskap i et konsern kan beregne hvert sitt fribeløp, men avdelinger/filialer og andre underenheter som ikke er egne juridiske personer vil ikke ha rett på eget fribeløp men må "dele" med resten av enhetene. For foretaket er dette ikke et problem, men ved fordeling av kompensasjonen vil vi måtte fordele fribeløpet i tilfelle enhetene ligger i ulike kommuner. Dette problemet er løst ved å dele fribeløpet "rettferdig" mellom enhetene. Det betyr at den relative andel enheten utgjør av foretakets totale kostnader knyttet til lønn- og godtgjørelser ligger til grunn for fordeling av fribeløpet. Også her vil en kunne se tilpasninger i årene fremover ved at det opprettes egne juridiske enheter i et konsern for å kunne benytte lav sats i begge selskapene innenfor grensen for bagatellstøtten. Her skal en være oppmerksom på at dersom en gjennom ordningen med lavere arbeidsgiveravgift benytter muligheten for bagatellstøtte fullt ut, kan en ikke motta tilskudd fra andre støtteordninger som bruker bagatellstøttereglene for å kunne gi lovlig offentlig støtte i hht EØS reglene.

2.4 Transportnæringene

Det er spesielle regler knyttet til veitransport, mens andre typer transportforetak følger reglene for ordinære næringer i sone 1a. Veitransport har en særskilt terskelverdi på 100.000 Euro over tre regnskapsår (til forskjell fra den generelle terskelverdien på 200.000 Euro over tre regnskapsår) dvs. 265 000 kroner pr år begrunnet med at mange foretak i denne sektoren er relativt små. Fribelet omregnet til lønnsgrunnlag for disse næringene er dermed kr 7 571 428. Transportbransjen kan blant annet benytte seg av reglene for ambulerende virksomhet.

2.5 Det som ikke er beregnet

Vi har ikke kunnet trekke ut unntak som krever skjønnsmessig fratrekk. Dette gjelder:

- reglene for blandet virksomhet
- reglene for produksjon av stålprodukt
- registerfeil

Reglene for blandet virksomhet er knyttet til fiskeri/landbruksvirksomhet. Det betyr at foretak som delvis driver fiskeri-/landbruksvirksomhet og delvis annen virksomhet vil kunne betale avgift med lav sats for de lønnskostnadene som er knyttet til unntaket for fiskeri/landbruksvirksomhet. Vilkåret er at de oppfyller kravet til et regnskapsmessig skille mellom de to delene av virksomheten, slik at det er mulig å kontrollere hvor stor andel av lønnskostnadene er knyttet til fiskeri-/landbruksvirksomhet.

- Når det gjelder verft er reglene slik at foretakene skal beregne avgift etter satsen på 14,1 % uansett hvor foretaket er hjemmehørende. Dette gjelder foretak som bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy. Med slikt fartøy forstås følgende: fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods,
- fartøy på minst 100 BRT til særlige formål,
- slepebåt på minst 365 kW
- flytende og flyttbart uferdig skrog av ovennevnte fartøy. Dette omfatter også foretak som foretar vesentlig ombygging av fartøy som nevnt ovenfor, dersom fartøyet er over 1.000 BRT.

Unntatt er slike foretak som driver bygging og reparasjon av fiskebåter. Ved blandet virksomhet slipper en således høy sats for virksomhet knyttet til fiskebåter dersom en har et klart regnskapsmessig skille for denne aktiviteten. Likeledes annen landbasert virksomhet som ikke er verftsvirksomhet. I beregningen av kompensasjon for verft i Nord-Norge fant vi at regelen for blandet virksomhet kan ha stor betydning for beregning av kompensasjonen. For disse foretakene må det gjøres vurderinger i hvert tilfelle. Vi har ikke anledning til slike individuelle vurderinger av foretak. Dette, kan gi en viss overkompensasjon knyttet til foretak i sone 1a eller 4a som er registrert som annen virksomhet, men som kan skille ut en del av sin virksomhet knyttet til fiskeri-/landbruksvirksomhet som de dermed betaler lav arbeidsgiveravgifts sats på. Det vil kunne gi underkompensasjon i det motsatte tilfelle, der foretaket er registrert som fiskeri-/landbruksvirksomhet, men der deler av virksomheten skal svare høy sats (ut over eventuelt fribeløp). Vi anslår likevel dette som i sum å utgjøre et mindre problem. Effekten av regelen går begge veier og sysselsettingen knyttet til disse næringene utgjør en relativt lav andel av total sysselsetting.

Verftsnæringen i sør- Norge måtte svare høy sats fra første krone uavhengig av lokalisering fra år 2000 som en første tilpasning til EØS, mens en fra 2007 fikk rett til å svare lav sats

innenfor sone 1a og 4a innenfor bagatellstøttereglene. Fra 2007 er også verftene i Nord-Norge underlagt de samme reglene som i sør. Det har vært vurdert om verftsneringen i sone 1a ikke skulle medføre kompensasjon siden regelendringen kom allerede i 2000, men i samråd med KRD har vi vurdert det som mest riktig at disse inngår i beregningsgrunnlaget på samme måte som de øvrige næringene i sone 1a siden denne næringen kompenseres i sone 4a på lik linje med øvrige næringer der.

Registerfeil kan slå ut i fordelingen både mht næringskode og lokalisering. Etter registerloven skal en virksomhet være registrert der den utøves. Vi må ta utgangspunkt i reglene for lokalisering og registeret, men det kan være tilfeller der en bedrift har underavdelinger i en kommune uten at dette er registrert.

2.6 Berørte kommunesammenslåinger

1.1.2005 ble kommune 1842 Skjerstad en del av 1804 Bodø.

1.1. 2006 gikk 1154 Vindafjord og 1159 Ølen sammen til kommune 1160 Vindafjord

2.7 Justering for lønns- og sysselsettingsvekst

Vi har justert de registerbaserte opplysninger fra 2009 med lønns- og sysselsettingsvekst for å få et grunnlag for beregning av kostnadsøkningen i privat sektor i 2011.

Prosentvis endring fra året før	2010	2011	kilde
Lønnsvekst	3,8 %	3,8 %	kilde: St.meld. nr. 1 (2010-2011)
Sysselsettingsvekst	-0,2 %	0,6 %	kilde: St.meld. nr. 1 (2010-2011)

Anslaget for lønns og prisvekst for 2010 er noe justert fra i fjor.

	2010	Kilde
Lønnsvekst	3,5	kilde: St.meld. nr. 1 (2009-2010)
Sysselsettingsvekst	-0,4	kilde: St.meld. nr. 1 (2009-2010)

2.8 Endringen i grunnlagstallene siste år

Til grunn for beregning av kompensasjon for 2011 brukes siste tilgjengelige data, dvs. 2009 tall. Det har vært følgende endring i grunnlagstallene fra i fjor, dvs. lønns- og trekkoppgave-tall.

	Endring i grunnlag fra 2007 til 2008	Endring i grunnlag fra 2008 til 2009
Sone 4a	6,6%	-1,2%
Sone 1a	16,1%	1,2%
Totalt	9,55%	-0,4%

Dette er en vesentlig lavere vekst enn vi så i fjor. Finanskrisen og en stabilisering og konsolidering kan være blant årsakene til dette. I fjorårets rapport diskuterte vi muligheten for at det forekom tilpasninger/skatteplanlegging på grunn av de senere års usedvanlig høye årlige

vekst i grunnlaget. Fallet i sum lønn og godtgjørelser registrert i sonene som danner grunnlag for kompensasjon, gjør at den totale kompensasjonen har svak vekst fra 2010 til 2011, selv etter at en har lagt til anslaget for lønnsvekst og sysselsettingsvekst for 2010 og 2011.

3 BEREGNET FYLKESFORDELT KOSTNADSØKNING

Grunnlagstallene fratrukket bagatellmessig støtte og næringer utenfor EØS gir en følgende fordeling av kostnadsøkning, og dermed anslag på hvordan potten til kompensasjon skal fordeles mellom fylkene.

Fylkesvis fordeling	2011 Kompensasjon etter arbeidssted	2010 Kompensasjon etter arbeidssted
04 Hedmark	9,5	11,3
05 Oppland	3,7	3,8
06 Buskerud	1,8	2,6
08 Telemark	3,2	3,5
09 Aust-Agder	2,2	2,5
10 Vest-Agder	3,3	3,3
11 Rogaland	13,4	11,6
12 Hordaland	49,4	48,3
14 Sogn-og Fjordane	38,3	36,1
15 Møre og Romsdal	81,6	77,4
16 Sør-Trøndelag	11,8	13,2
17 Nord-Trøndelag	0,7	1,3
Bodø	145,9	147,6
Tromsø	202,9	203,1
Sum	567,7	565,8

Fylkesvis fordeling	%-vis fordeling 2011	%-vis fordeling 2010
04 Hedmark	1,7 %	2,0 %
05 Oppland	0,6 %	0,7 %
06 Buskerud	0,3 %	0,5 %
08 Telemark	0,6 %	0,6 %
09 Aust-Agder	0,4 %	0,4 %
10 Vest-Agder	0,6 %	0,6 %
11 Rogaland	2,4 %	2,1 %
12 Hordaland	8,7 %	8,5 %
14 Sogn-og Fjordane	6,7 %	6,4 %
15 Møre og Romsdal	14,4 %	13,7 %
16 Sør-Trøndelag	2,1 %	2,3 %
17 Nord-Trøndelag	0,1 %	0,2 %
Bodø	25,7 %	26,1 %
Tromsø	35,7 %	35,9 %
Sum	100 %	100 %

3.1 Restpotten: Differansen mellom kompensasjon etter arbeidssted og bosted

I tillegg til den direkte kompensasjonen etter arbeidssted, kommer restpotten. Restpotten er grunnlaget knyttet til at pendlere ut av de respektive kommuner ved gammel ordning også hadde lav sats på arbeidsgiveravgift. Med de nye reglene er det kun avgift knyttet til arbeidstakere med arbeidssted i kommunene som blir kompensert direkte.

Den opprinnelige ordning var basert på arbeidstakers bosted. Finansdepartementets beregninger bruker LTO-data (lønns- og trekkoppgaveregisteret) med utgangspunkt i arbeidsgiveravgift grunnlag fordelt etter likningsadresse, dvs. etter arbeidstakers bosted.

I våre beregninger har vi tatt utgangspunkt i de nye reglene og beregnet kostnadsøkning for foretak registrert i de aktuelle kommunene basert på arbeidsgiveravgift grunnlag fordelt etter virksomhetsadresse. Differansen utgjør restpotten.

På grunn av pendling vil kompensasjon etter bosted være høyere enn etter arbeidssted. Siden omleggingen var bestemt å være provenynøytral vil likevel den samlede kompensasjon være etter bosted. Differansen ble i 2007 og 2008 bestemt å gå til mer generelle distriktspolitiske tiltak innenfor sonene. Noe annet ville være å gi en større kompensasjon til de kommunene som ikke fikk gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift enn de som fikk gjeninnført og som ikke lenger har lav avgift på de som pendler ut av kommunen.

Anslaget på restpotten for 2011 er 128,6 millioner kroner, en økning på 20 millioner kroner fra 2010 (18,4%).

4 ET ANSLAG PÅ KOMMUNEFORDELTE KOSTNADSØKNING

Våre beregninger er basert på registrert lønnsstatistikk pr. kommune og aggregert til fylkesnivå. Det fylkesfordelte anslaget vil alltid være mer riktig enn det kommunefordelte jfr kommentarene knyttet til mulige feilregistreringer mht virksomhetsadresse. På grunn av dette og at utviklingsmidlene skal kunne brukes strategisk regionalt, anbefaler vi at midlene fordeles fylkesvis.

Der det er kommuner i sone 1a som ikke får beregnet kompensasjon når en beregner etter arbeidssted, skyldes dette at det ikke er foretak registrert i kommunen som kommer over bagatellmessig støtte, eller at disse sorterer inn under en av de næringene som ikke kompenseres fordi de har beholdt lav sats.

k.nr	Kommune	2011 Kompensasjon etter arbeidssted	2010 Kompensasjon etter arbeidssted
418	Nord-Odal	1,72	1,72
420	Eidskog	1,18	1,69
423	Grue	1,49	1,73
425	Åsnes	2,17	2,43
426	Våler	2,69	3,14
429	Åmot	0,26	0,63
522	Gausdal	1,15	1,36
536	Søndre Land	0,30	0,40
538	Nordre Land	2,21	2,07
621	Sigdal	1,07	1,26
632	Rollag	0,77	1,34
817	Drangedal	0,20	0,23
819	Nome	2,95	3,27
827	Hjartdal		-
911	Gjerstad	0,58	0,75
912	Vegårshei	0,90	0,67
929	Åmli	0,68	0,85
935	Iveland	-	0,24
1026	Åseral	0,32	0,30
1027	Audnedal	0,83	0,98
1034	Hægebostad	0,44	0,42
1046	Sirdal	1,74	1,61
1135	Sauda	4,49	5,17
1141	Finnøy	0,27	0,27
1160	Vindafjord	8,64	6,19
1211	Etne	0,11	0,08
1219	Bømlo	27,85	25,96
1223	Tysnes	0,05	0,02
1224	Kvinnherad	15,72	15,99
1227	Jondal	-	-
1238	Kvam	5,68	6,27
1401	Flora	23,50	21,82
1420	Sogndal	3,40	3,52
1432	Førde	11,41	10,76
1511	Vanylven	10,67	8,74
1514	Sande	3,21	2,45
1515	Herøy	32,77	32,72
1526	Stordal	0,75	0,92
1534	Haram	29,22	26,61
1543	Neset	0,29	0,31
1545	Midsund	0,55	0,39
1547	Aukra	3,95	3,82
1551	Eide	0,11	1,38
1557	Gjemnes	0,09	0,03
1621	Ørland	1,44	1,55
1622	Agdenes	1,43	0,82
1624	Rissa	6,40	6,70
1627	Bjugn	0,22	0,76
1636	Meldal	0,07	0,06
1648	Midtre Gauldal	1,27	1,39
1664	Selbu	0,99	1,95
1717	Frosta	0,00	-
1718	Leksvik	0,72	1,30
1804	Bodø	145,91	147,62
1902	Tromsø	202,90	203,13
	Sum kompensasjon	567,7	565,8
	Bevilgning	696,3	674,4
	Restpott	128,58	108,59

PUBLIKASJONER AV FORSKERE TILKNYTTET HØGSKOLEN I MOLDE OG MØREFORSKING MOLDE AS

www.himolde.no – www.mfm.no

2009 - 2011

Publikasjoner utgitt av høgskolen og Møreforskning kan kjøpes/lånes fra
Høgskolen i Molde, biblioteket, Postboks 2110, 6402 MOLDE.
Tlf.: 71 21 41 61, fax: 71 21 41 60, epost: biblioteket@himolde.no

NASJONAL / NORDISK PUBLISERING

Egen rapportserie

Hervik, Arild; Bræin, Lasse og Bergem, Bjørn (2010): *Resultatmåling av brukerstyrt forskning 2009*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1102. Molde: Møreforskning Molde AS.

Oterhals, Oddmund (2011): *shipINSIDE – Vurdering av et nytt konsept for skipsinnredning*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1101. Molde: Møreforskning Molde AS. 25 s. Pris: 50,-

Hervik, Arild; Oterhals, Oddmund; Bjørn G. Bergem og Johannessen, Gøran (2010): *Status for maritime næringer i Møre og Romsdal 2010. Lysere ordresituasjon med utflating av aktivitetsnivået*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1011. Molde: Møreforskning Molde AS. 28 s. Pris: 50,-

Oterhals, Oddmund (2010): *Samseiling i Bodøregionen. Pilotprosjekt for utprøving av rederisamarbeid*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1010. Molde: Møreforskning Molde AS. 24 s. Pris: 50,-

Hjelle, Harald M. (2010): *FIESTA-skolen. Etterutdanning tett på egen verdikjede*. Rapport/Møreforskning Molde AS nr. 1009. Molde: Møreforskning Molde AS. 25, 91, [7] s. Pris: 150,-

Halpern, Nigel and Bråthen, Svein (2010): *Catalytic impact of airports in Norway*. Rapport/Møreforskning Molde AS nr. 1008. Molde: Møreforskning Molde AS. 112 s. Pris: 150,-

Oterhals, Oddmund; Hervik, Arild; Tobro, Roar og Bræin, Lasse (2010): *Markedskarakteristika og logistikkutfordringer ved offshore vindkraftutbygging*. Rapport/Møreforskning Molde AS nr. 1007. Molde: Møreforskning Molde AS. 35 s. Pris: 50,-

Merkert, Rico and Pagliari, Romano (Cranfield University); Odeck, James; Bråthen, Svein; Halpern, Nigel and Husdal, Jan (2010): *Benchmarking Avinor's Efficiency – a Prestudy*. Report / Møreforskning Molde AS no 1006. Molde: Møreforskning Molde AS. 74 p. Price: 100,-

Hervik, Arild; Bræin, Lasse og Bergem, Bjørn (2010): *Resultatmåling av brukerstyrt forskning 2008*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1005. Molde: Møreforskning Molde AS. 145 s. Pris: 150,-

Oterhals, Oddmund; Hervik, Arild; Øksenvåg, Jan Erik (Kontali Analyse) og Johannessen, Gøran (2010): *Verdiskaping og samspill i marine næringer på Nordmøre*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1004. Molde: Møreforskning Molde AS. 35 s. Pris: 50,-

Oterhals, Oddmund (2010): *Odim Abas. Verdikjedebeskrivelse og styringsmodell for prosjektgjennomføring*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1003. Molde: Møreforskning Molde AS. 38 s. KONFIDENSIELL.

Johannessen, Gøran; Hervik, Arild (2010): *Inntektsoverføringsmodell for lokale bil- og båtruter*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1002. Molde: Møreforskning Molde AS. 74 s. Pris: 100,-

Bråthen, Svein; Husdal, Jan (2010): *Fjerning av terreng hindre ved Kirkenes lufthavn, Høybukta. Samfunnsøkonomisk analyse*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 1001. Molde: Møreforskning Molde AS. 53 s. Pris: 100,-

Husdal, Jan; Bråthen, Svein (2009): *Virksomheter i framføringsusikkerhet i distriktstransporter*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0906. Molde: Møreforskning Molde AS. 61 s. Pris: 100,-

Hervik, Arild; Oterhals, Oddmund; Bergem, Bjørn G. og Johannessen, Gøran (2009): *Status for maritime næringer gjennom finanskrisen*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0905. Molde: Møreforskning Molde AS. 64 s. Pris: 100,-

Bremnes, Helge; Sandsmark, Maria (2009): *A theoretical analysis of auctions for reserve assignments in power markets*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0904. KONFIDENSIELL. Molde: Møreforskning Molde AS. 44 s

Bråthen, Svein; Husdal, Jan (2009): *Samfunnsøkonomisk analyse av Terminal 2 på Oslo lufthavn Gardermoen*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0903. KONFIDENSIELL. Molde: Møreforskning Molde AS. 19 s.

Oterhals, Oddmund; Johannessen, Gøran (2009): *Møbelbransjens klyngeanalyse – et delprosjekt under Innovasjon Møbel*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0902. Molde: Møreforskning Molde AS. 51 s. Pris: 100,-

Hervik, Arild; Bræin, Lasse; Bremnes, Helge; Bergem, Bjørn G. (2009): *Resultatmåling av brukerstyrt forskning 2007*. Rapport / Møreforskning Molde AS nr. 0901. Molde: Møreforskning Molde AS. 128 s. Pris: 150,-

ARBEIDSRAPPORTER / WORKING REPORTS

Rye, Mette (2011): *Merkostnad i privat sektor i sone 1a og 4a etter omlegging av differensiert arbeidsgiveravgift. Estimat for 2011*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 1101. Molde: Møreforskning Molde AS. 17 s. Pris: 50,-

Dugnas, Karolis og Oterhals, Oddmund (2010): *Vareflyt og lageroptimalisering i Stokke AS*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 1003. KONFIDENSIELL. Molde: Møreforskning Molde AS. 52 s.

Hervik, Arild og Bræin, Lasse (2010): *En empirisk tilnærming til kvantifisering av eksterne virkninger fra FoU-investeringer*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 1002. Molde: Møreforskning Molde AS. 59 s. Pris: 100,-

Bjarnar, Ove; Haugen, Kjetil; Hervik, Arild; Olstad, Asmund, Oterhals, Oddmund ; Risnes, Martin (2010): *Nyskaping og næringsutvikling i næringslivet i Møre og Romsdal. Sluttrapport*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 1001. Molde: Møreforskning Molde AS. 15 s. Pris: 50,-

Ciobanu, Cristina og Oterhals, Oddmund (2009): *NyFrakt - Rammevilkår for sjøtransport. Sammenligning med rammevilkår for veg- og jernbanetransport*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0906. Molde: Møreforskning Molde AS. 60 s. Pris: 100,-

Jørgensen, Else (red.) (2009): *De hjelpetrengende gamles verden – om å forstå*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0905. Molde: Møreforskning Molde AS. 68 s.

Oterhals, Oddmund; Oppen, Johan; Ciobanu, Cristina (2009): *Ny logistikk-løsning for NorStone. Forprosjektrapport*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0904. KONFIDENSIELL. Molde: Møreforskning Molde AS. 19 s.

Dugnas, Karolis; Oterhals, Oddmund (2009): *Logistikk som forretningselement for TerTech : kartlegging og integrering av logistikkprosesser*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0903. KONFIDENSIELL. Molde: Møreforskning Molde AS. 29 s.

Nilsen, Jan Erik; Oterhals, Oddmund (2009): *NyFrakt : havner og varestrømmer*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0902. Molde: Møreforskning Molde AS. 65 s. Pris: 100,-

Oterhals, Oddmund; Dugnas, Karolis; Netter, Jan Erik Nilsen (2009): *NyFrakt : analyse av kystfrakteflåten : flåteutvikling – utnyttelsesgrad – forbedringsmuligheter*. Arbeidsrapport / Møreforskning Molde AS nr. M 0901. Molde: Møreforskning Molde AS. 22 s. Pris: 50,-

ARBEIDSNOTATER / WORKING PAPERS

Olstad, Asmund (2010) *Web-basert IT-system for beslutningsstøtte og kommunikasjon i operasjonell planlegging av prosjektorientert produksjon*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2010:1. Molde : Høgskolen i Molde. Pris: 50.-

Helgheim, Berit Irene; Jæger, Bjørn; Saeed, Naima (2010) *Technoølogical intermediaries as third part service providers in Global Supply Chains*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2010:3. Molde: Høgskolen i Molde. Pris: 50.-

Rekdal, Jens; Larsen, Odd I. (2010) *Underlagsmateriale for utredning av marginalkostnadsprising for tunge kjøretøy*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2010:5. Molde: Høgskolen i Molde. Pris; 100.-

Haugen, Kjetil K. (2009) *Globalisering og logistikkmodeller*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2009:5. Molde : Høgskolen i Molde. Pris: 50. –

Vaagen, Hajnalka; Wallace, Stein W.; Kaut, Michal (2009). *The value of numerical models in quick response assortment planning*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2009:4. Molde: Høgskolen i Molde. Pris: 50. –

Aas, Bjørnar; Wallace, Stein W. (2009) *Management of logistics planning*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2009:3. Molde: Høgskolen i Molde. Pris: 50. –

Rekdal, Jens (2009) *E18 Langangen – Grimstad : trafikkberegninger og trafikantnytte til KS1*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2009:2. Molde: Høgskolen i Molde. Pris: 50. –

Jæger, Bjørn; Rudra, Amit; Aitken, Ashley; Chang, Vanessa; Helgheim, Berit Irene (2009) *International collaborative ERP education : results from a pilot study using SAP*. Arbeidsnotat / Høgskolen i Molde, nr. 2009:1. Molde: Høgskolen i Molde. Pris. –

Rapporter publisert av andre institusjoner

Skiri, Arne; Nistad, Steinar; Ødegård, Atle (2009) *Evaluering av et CRM/BRM-kurs i ankerhåndtering : kartlegging av deltakeres erfaring med simulatorbasert samtrening*. Rapport / Høgskolen i Ålesund, 2009/1. Ålesund: Høgskolen i Ålesund.

© Forfatter/Møreforskning Molde AS

Forskriftene i åndsverkloven gjelder for materialet i denne publikasjonen. Materialet er publisert for at du skal kunne lese det på skjermen eller fremstille eksemplar til privat bruk. Uten spesielle avtaler med forfatter/Møreforskning Molde AS er all annen eksemplarframstilling og tilgjengelighetsgjøring bare tillatt så lenge det har hjemmel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavere til åndsverk.